

Nr 153

Av herr Ericsson i Näs m. fl., om en snabbutredning rörande den mera långsiktiga planeringen av kraftverksanläggningar.

De årliga investeringarna för kraftverk och sjöregleringar uppgår till omkring 400 milj. kronor. För överförings- och distributionsanläggningar tillkommer ett ungefär lika stort belopp. Enligt elkraftutredningens betänkande 1954 (bil. 4) kan man räkna med att enhetskostnaden (vid oförändrat penningvärde) för kraftverk och sjöregleringar under de närmaste tio åren successivt kommer att stiga med 50 procent. Då arbetenas omfattning med 6,5 procents årlig ökning samtidigt beräknas bli fördubblade, skulle investeringarna för kraftverk och sjöregleringar under 1964 bli tre gånger så stora som under 1954 eller ca 1 200 milj. kronor. Härtill kommer enhetskostnaderna för distributionsapparaten, som kan beräknas bli dubbelt så stora 1964 som 1954, eller ca 800 milj. kronor. Årsinvesteringarna för hela kraftindustrin skulle alltså stiga från 800 till 2 000 miljoner kronor.

Eftersom det tar minst fyra år att bygga ett stort vattenkraftverk och dessutom projektering och domstolsbehandling tar sin tid, bör man vid varje tidpunkt ha klart för sig, vilka kraftverk som skall tas i drift åtminstone under den närmaste sexårsperioden.

Forskningens och teknikens landvinningar under det senaste decenniet har som bekant fört problemet om atomenergiens utnyttjande för produktiva ändamål i förgrunden. Utvecklingen på detta område har forcerats i ett tempo som kanske saknar motstycke i vetenskapens historia. De tekniska framstegen tycks redan nu ge vid handen, att hela problemkomplexet i samband med mänsklighetens energiförsörjning ligger i stöpsleven. Atomenergiens utnyttjande för produktionen av elkraft ter sig knappast längre som en utopi. Man kan inte bortse från möjligheten, att atomkraften i en tämligen nära framtid blir billigare än vattenkraften.

Under sådana förhållanden synes det motiverat att vid den mera långsiktiga planeringen av »konventionella» kraftverksanläggningar ge utrymme för en viss avvaktande försiktighet liksom för största möjliga förutseende. Riskerna för felinvesteringar torde inte få uteslutas, detta så mycket mer som kraftverksbyggen är tidsödande företag med relativt stora kostnader för samhället. Härtill kommer att dessa anläggningar som bekant ofta medför skador på fiskbeståndet i sjöar och vattendrag samt en från naturskyddssynpunkt beklaglig åverkan på landskapets skönhetsvärden.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte anhålla, att Kungl. Maj:t gör frågan till föremål för en snabbutredning, antingen speciellt tillsatt för frågan eller genom 1943 års elkraftsutredning.

Stockholm den 24 januari 1956

Gunnar Ericsson
i Näs

Harald Larsson
i Hedenäset

Torsten Andersson
i Brämhult